

Kohti kielitietoista työyhteisöä: Koulutuspaketti vahvistaa kieli- ja kulttuuritietoisuutta työpaikoilla

Suomi tarvitsee maahanmuuttajien työpanosta, mutta kielitaito voi muodostua esteeksi työllistymiselle. Elina Rusasen opinnäytetyössä selvitettiin, miten työyhteisöt voivat tukea maahanmuuttajataustaisten työllistymistä kielitietoisten toimintatapojen avulla. Työn tuloksena syntyi koulutus, työpaja sekä digimateriaali Kansainvälisyys voimavaraksi -hankkeelle. Elina Rusanen on valmistumassa työyhteisöjen kehittämiseen erikoistuneeksi yhteisöpedagogiksi Humanistisesta ammattikorkeakoulusta.

Kielitietoinen työyhteisö tietää, millaista kielitaitoa kyseisellä työpaikalla tarvitaan ja millä tavoin kielinoppimista voidaan tukea. Opinnäytetyön tavoitteena oli vastata kysymyksiin: Miten hankkeeseen osallistuvia organisaatioita voitaisiin tukea, jotta maahanmuuttajien työllistäminen olisi helpompaa? Millaiset kielitietoiset käytänteet tukisivat työyhteisön kielellistä moninaisuutta?

Työ käynnistyi hankeverkoston koulutustarpeita kartoittaneella kyselyllä. Sen pohjalta suunniteltiin tutkimukseen perustuva koulutus ja työpaja kieli- ja kulttuuritietoisuudesta, jotka pidettiin touko-kuussa 2025. Työpajassa osallistujat kehittivät omaan työyhteisöön sopivia kielitietoisia toimintatapoja ensin yksin, sitten pienryhmissä ja lopuksi parhaat ideat jaettiin kaikkien osallistujien kesken. Lisäksi pienryhmät ideoivat tulevaisuuden toiveita hankkeen koulutuksille ja toimenpiteille. Työpajan aineisto analysoitiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin avulla.

Tulosten mukaan kielitietoinen työyhteisö ei rakennu yksittäisistä toimenpiteistä, vaan kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta, jossa huomioidaan kielelliset, kulttuuriset ja sosiaaliset näkökulmat. Kehittämisen neljä keskeistä teemaa ovat viestintä, kielen oppimisen tukeminen, osallisuuden edistäminen sekä organisaation rakenteet ja esihenkilöiden tuki.

Opinnäytetyön tuotoksena syntynyt digimateriaali kieli- ja kulttuuritietoisuudesta työyhteisössä on vapaasti saatavilla hankkeen verkkosivuilla. Sitä voidaan hyödyntää perehdytyksessä, kehittämistoiminnassa tai itseopiskelussa.

Jatkokehittämisen tarpeet liittyvät tekoälyn hyödyntämiseen, selkokielisen viestinnän koulutukseen, kielimentoroinnin kokeiluun ja yritysten edustajien tavoittamiseen. Työn ajankohtaisuutta korostaa se, että Helsingin kaupunki julkaisi kesäkuussa 2025 kieliperiaatteet omille työyhteisöilleen. Elina Rusasen opinnäytetyö tarjoaa konkreettisia välineitä organisaatioille, jotka haluavat edistää monimuotoisuutta ja vahvistaa työyhteisöjen kielitietoista osaamista.

Opinnäytetyöhön voi tutustua osoitteessa <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2025102326341>.

teksti: Elina Rusanen